

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/297/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519203234
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7519203234.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly s.r.o., IČO: 47 234 547, so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, proti žalovanej: L. R., W.. XX.XX.XXXX, F. V. - F. X, U. , o zaplatenie 705,71 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 495,36 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 495,36 € od 03.06.2016 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcom rozsahu žalobu z a m i e t a.
- III. Žalobca má nárok na náhradu trov celého konania v rozsahu 40,38 % proti žalovanej s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.05.2019 žiadal zaviazat' žalovanú na zaplatenie sumy 705,71 € s príslušenstvom a náhradu trov konania.
2. Žalobu odôvodnil tým, že s účinnosťou ku dňu 30.06.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. (zanikajúca spoločnosť) a BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA. Spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. v dôsledku cezhraničného zlúčenia zanikla zlúčením bez likvidácie a spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA sa stala jej univerzálnym právnym nástupcom. Dňa 23.05.2014 uzavrel Cetelem ako veriteľ so žalovanou ako dlžníčkou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 599 € na financovanie spotrebného tovaru, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 33 mesačných splátkach po 25,91 €, t.j. celkom 855,03 €. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas a uhradila len sumu 25,91 €. Na predžalobné výzvy žalovaná nereagovala. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovanej postupom podľa zmluvných podmienok Cetelem vyhlásil dňa 02.06.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaná voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 705,71 € (586,57 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 86,14 € z titulu dlžných úrokov z úveru; 33 € z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 27 % ročne zo sumy 586,57 € od 03.06.2016 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 672,71 € od 03.06.2016 do zaplatenia

(žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

3. Okresný súd Košice - okolie rozsudkom zo dňa 13.09.2019 sp. zn. 20Csp/297/2019 žalobu zamietol a stranám náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nárok žalobcu s poukazom na ust. § 54a Obč. zák. je premlčaný v celom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru premlčanie dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie Hlavy osem prvej časti Občianskeho zákonníka určujúcej dĺžku premlčacej doby, z ktorej nevyplýva, že veriteľ, ktorého dlžník je spotrebiteľom by mal byť akokoľvek ukrátený o svoje právo na uplatnenie svojich pohľadávok v zákonom priznanej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Zo súdom uplatňovaných ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vypláva len obmedzenie veriteľa za akých podmienok môže uplatniť svoje právo na zosplatnenie celej pohľadávky, t.j. až po uplynutí troch mesiacov z omeškaním splatnej splátky. Predmetné ustanovenia však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatnenia dlhu (2.6.2016) sa jednotlivé mesačné splátky premlčávajú samostatne a až ku dňu 3.6.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky po 15.6.2016. Poukazuje na to, že splatnosť jeho právnym predchodcom bola vyhlásená 2.6.2016, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu a nasledujúcim dňom 3.6.2016 mohol svoje právo vykonať po prvý raz. Žalobný návrh bol podaný 18.5.2019, t.j. v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka si svoj nárok uplatniť v zákonnej trojročnej premlčacej dobe minimálne v rozsahu splátok zosplatnených k 3.5.2016.

5. Krajský súd v Košiciach rozhodol o odvolaní žalobcu rozsudkom sp. zn. 1CoCsp/5/2020 zo dňa 23.12.2020 tak, že zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie pri posúdení začiatku plynutia premlčacej doby celého zosplatneného dlhu. Odvolací súd mal za to, že podľa § 103 Občianskeho zákonníka nemôže začať plynúť premlčacia doba (odo dňa zročnosti nesplnenej splátky vyvolávajúcej zročnosť celého dlhu), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, lebo to vylučuje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže dodávateľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za súčasného upozornenia spotrebiteľa v lehote 15 dní na uplatnenie tohto práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Je tomu tak preto, že až po splnení podmienok uvedených ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, môže dodávateľ uplatniť právo a teda od tohto okamihu plynie aj trojročná premlčacia doba. Je pojmovovo vylúčené, aby plynutie premlčacej doby začalo skôr, než vznikne veriteľovi možnosť uplatniť právo. Opačný záver nemožno vyvodiť zo žiadnych zákonných ustanovení vrátane ust. § 103 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy. Nesplnením niektorej splátky, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, nevzniká dodávateľovi právo žiadať o zaplatenie celého dlhu a teda jej nesplnením neplynie ani premlčacia doba, lebo tá začne plynúť až okamihom, keď dodávateľ mohol právo uplatniť - zosplatniť úver (dlh). Možno preto uzavrieť, že premlčacia doba v spotrebiteľských veciach plynie okamihom, keď dodávateľ mohol právo uplatniť - zosplatniť úver (dlh).

6. Podľa ust. § 297 CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 €.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a hodnota sporu neprevyšuje 1.000 € bez príslušenstva, súd v zmysle ust. § 297 CSP vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16.03.2021 s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené postupom podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

8. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

9. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

10. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvorila dňa 23.05.2015 so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 599 €. Žalovaná sa ju zaviazala splatiť v 33 mesačných splátkach po 25,91 €. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť bola 855,03 €. Termín prvej splátky bol 15.6.2015, splatnosť mesačnej splátky 15. deň v mesiaci, termín konečnej splatnosti 15.02.2018, RPMN 30,60%, priemerná hodnota RPMN: 34,42%, ročná úroková sadzba 27%, odplata 27%. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaná si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnila, preto žalobca vyhlásil dňa 02.06.2016 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje sumu 705,71 € spolu s úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

11. Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 25,91 €, pričom jej bolo poskytnutých 599 €.

12. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 09.06.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu úver ku dňu 02.06.2016 zosplatnil v celom rozsahu.

13. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

15. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

18. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

20. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných

prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

21. Podľa ust. § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

22. Podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

23. Podľa ust. § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

24. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

25. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

28. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

30. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanej nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 23.05.2015 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., mala v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bola teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonávala v rámci svojho podnikania. Žalovaná zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch.

Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovanou na základe zmluvy uzavretej dňa 23.05.2015 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

31. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

32. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 18.05.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offico skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú sa zaviazala žalovaná splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil. Vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v §101 Obč. zák., v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. Pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitiu práva podľa § 565 Obč. zák.), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Vychádzajúc z uvedeného by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade by začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádzala právnu možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 Obč. zák. trojročná, by bola skrátená o tri mesiace).

33. K zosplatneniu úveru došlo pre splátku splatnú najneskôr v mesiaci 03/2016, čo vyplýva z predžalobnej upomienky (č. I. 13 spisu), teda ku dňu 15.03.2016. Premlčacia doba tak začala plynúť dňa 15.06.2016, t.j. uplynutím trojmesačnej lehoty odo dňa 15.03.2016 (kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie).

34. Ustanovenie § 103 veta prvá Obč. zák. obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach, pričom každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba vždy samostatne. Uvedené však platí iba vo vzťahu k splátkam, ktoré sa stali splatnými skôr ako veriteľ využil svoje právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. V prípade, ak veriteľ využije právo, vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane odlišná situácia.

35. V danom prípade zosplatnenie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými už skôr. Splátky, ktoré sa už stali splatnými v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 103 veta prvá Obč. zák. pred zosplatnením celého zostatku dlhu (dňa 15.03.2016, 15.04.2016, 15.05.2016), t.j. splátky

splatné dňa 15.03.2016, 15.04.2016, 15.05.2016, už takýto status nadobudli, teda jednoznačne už boli splatnými, preto aj premlčacia doba vo vzťahu k týmto splátkam už začala plynúť u každej samostatne a skončila dňa 15.03.2019, 15.04.2019 a 15.05.2019.

36. Žaloba bola súdu doručená dňa 18.05.2019, preto vo vzťahu k splátkam splatným dňa 15.03.2016, 15.04.2016 a 15.05.2016 došlo k márnemu uplynutiu premlčacej doby, preto žaloba v tejto časti nie je dôvodná (3x 25,91 € - 77,73 €) a preto ju súd v tejto časti zamietol.

37. Vo zvyšnej časti bola žaloba podaná včas.

38. Súd sa tak ďalej zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá činila za obdobie 33 mesiacov pri sume 599 € - 30,60% ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

39. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finanční Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1 štvrtrok 2015 (nie zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi - je to iná štatistika a Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v § 1 ods. 4 odkazuje na súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk) zmluvná splatnosť nad 1 do 5 rokov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 13,83%. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2- násobok 13,83% ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia, čiže výšku 27,66%. Dojednaná výška odplaty u tohto úveru (30,60%) však presahovala túto maximálne prípustnú odplatu, čo má za následok neplatnosť dohody o dojednanej odplate a spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pre jej rozpor so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.).

40. Po vykonanom dokazovaní má súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver v celkovej sume istiny 599 €. Žalovaná doposiaľ uhradila žalobcovi sumu 25,91 € (podľa prehľadu splátok a úhrad). Vzhľadom na to, že súd s poukazom na vyššie uvedené, považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov (výška odplaty je v rozpore s § 53 ods. 6 Obč.), je možné priznať žalobcovi iba sumu nesplatennej istiny bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov a súčasne je časť splátok (3x 25,91 €) vo výške 77,73 € premlčaná. Z týchto dôvodov súd považoval žalobu za čiastočne dôvodnú a priznal žalobcovi sumu 495,36 € (599 € - 25,91 € - 77,73 €) a v prevyšujúcom rozsahu z dôvodov vyššie uvedených, žalobu zamietol.

41. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Obč. zák.).

42. Podľa ust. § 3 Nariadenia platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

43. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania, ktorý bol vyčíslený v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením a to vo výške 5 % ročne zo sumy 495,36 € od 03.06.2016 do zaplatenia.

44. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobe žalobcu v časti vyhovel a zaviazal žalovanú, aby žalobcovi zaplatila sumu 495,36 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 495,36 € od 03.06.2016 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti istiny nad sumu vo výške 495,36 € s príslušenstvom súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

45. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 CSP).

46. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

49. O nároku na náhradu trov celého (vrátane odvolacieho) konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol úspešný v rozsahu 40,38% (rozdiel úspešnosti 70,19% a neúspešnosti 29,81% žalobcu) preto má žalobca nárok na náhradu trov celého konania proti žalovanej vo výške 40,38%. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).